

Spookagtige Seisoen Storie

Daar Was 'n Man
Wat in 'n Kerkwerf
Gewoon Het

Dit, weet jy, is die begin van die verhaal oor geeste en kabouters wat Mamilius, die kind in Shakespeare se *The Winter's Tale*, vir sy moeder, die koningin, en die hofdames vertel het toe die koning met sy wagte ingekom het en haar haastig na die tronk weggevoer het. Daar is niks meer van die verhaal nie; Mamilius is kort daarna oorlede sonder dat hy die kans gehad het om dit klaar te maak. Nou, wat sou dit gewees het? Shakespeare het sekerlik geweet, en ek is dapper genoeg om te sê dat ek ook weet. Dit sou nie 'n nuwe verhaal gewees het nie: dit sou een gewees het wat jy waarskynlik al gehoor het, en selfs self vertel het.

Elkeen kan dit in die raam plaas wat hy ook al verkies. Dít is myne: Daar was 'n man wat naby 'n kerkwerf gewoon het. Sy huis het 'n onderste verdieping van klip gehad en 'n boonste een van hout. Die voorvensters het op die straat uitgekyk, en die agterstes op die kerkwerf. Dit het eens aan die plaaslike priester behoort, maar (dit was in die dae van Koningin Elizabeth) die priester was getroud en het meer ruimte nodig gehad; boonop het sy vrou nie daarvan gehou om snags uit haar slaapkamer venster na die kerkwerf te kyk nie.

Sy het gesê sy het gesien — maar kom ons los maar wat sy gesê het; in elk geval, sy het haar man geen rus gegee nie totdat hy ingestem het om na 'n groter huis in die dorpsstraat te trek, en die ou huis is toe oorgeneem deur John Poole, wat 'n wewenaar was en daar alleen gewoon het.

Hy was 'n bejaarde man wat homself meestal op sy eie gehou het, en mense het gesê hy was iets van 'n vrek. Dit was waarskynlik waar: hy was beslis ook op ander maniere morbied. In daardie dae was dit algemeen gebruik om mense snags en by fakkellig te begrawe; en dit is opgemerk dat, wanneer daar ook al 'n begrafnis was, John Poole altyd by sy venster gestaan het — het sy op die grondvloer of bo, afhangend van waar hy die beste uitsig kon kry.

Daar het 'n nag gekom toe 'n ou vrou begrawe sou word. Sy was redelik welgesteld, maar sy was nie gewild in die dorp nie. Die gewone dinge is van haar gesê — dat sy nie 'n Christen was nie, en dat sy op nagte soos Midde-somer-aand en Allerheiliges-aand nooit in haar huis te vinde was nie. Sy het rooi oë gehad en was verskriklik om na te kyk, en geen bedelaar het ooit aan haar deur geklop nie. Tog, toe sy gesterf het, het sy 'n beursie vol geld aan die kerk bemaak.

Daar was geen storm op die nag van haar begrafnis nie; dit was stil en helder. Maar daar was 'n mate van moeilikheid om draers te kry, en manne om die fakkels te dra, ten spyte daarvan dat sy groter fooie as gewoonlik nagelaat het vir dié wat daardie werk doen. Sy is in wol toegedraai en begrawe sonder 'n kis. Niemand was daar nie behalwe diegene wat werklik nodig was — en John Poole, wat uit sy venster staan en gekyk het.

Net voordat die graf toegemaak is, het die predikant vooroorgebuig en iets op die liggaam gegooi — iets wat geklink het — en met 'n lae stem het hy woorde gesê wat geklink het soos: “Laat jou geld saam met jou vergaan.” Toe het hy vinnig weggestap, en die ander manne ook, en slegs een fakkeldraer het agtergebly om vir die grafmaker en sy seun lig te gee terwyl hulle die grond ingegooi het.

Hulle het nie juis 'n netjiese werk daarvan gemaak nie, en die volgende dag, wat 'n Sondag was, was die kerkgangers taamlik skerp met die grafmaker en het gesê dit was die slordigste graf in die hele kerkwerf. En inderdaad, toe hy self gaan kyk het, het hy gedink dit lyk erger as toe hy dit gelos het.

Intussen het John Poole met 'n eienaardige houding rondgeloop — half triomfantlik, as 't ware, en half senuweeagtig. Meer as een keer het hy 'n aand by die herberg deurgebring, wat heeltemal teen sy gewone gewoonte was, en aan dié met wie hy daar gepraat het, het hy laat blyk dat hy 'n bietjie geld in die hand gekry het en nou op soek was na 'n beter huis.

“Wel, ek is nie verbaas nie,” het die smid een aand gesê.
“Ek sou nie vir daardie plek van jou omgee nie. Ek sou die hele nag dinge verbeel.”

“Wel, dalk iemand wat by die slaapkamer se venster opklim, of iets van dié aard,” sê die smid. “Ek weet nie — ou moeder Wilkins wat vandag ’n week gelede begrawe is, né?”

“Kom nou, ek dink jy kan ’n bietjie aan ’n mens se gevoelens dink,” sê die kroegman. “Dis nie juis aangenaam vir Meester Poole nie, of hoe?”

“Meester Poole gee nie om nie,” sê die smid. “Hy is lank genoeg daar om te weet hoe dinge gaan. Ek sê net, dit sou nie my keuse wees nie. Met die doodsklok wat lui, en die fakkels wanneer daar ’n begrafnis is, en al daardie grafte wat so stil lê wanneer daar niemand rond is nie — hulle sê mos daar’s ligte. Sien u dan nooit ligte nie, Meester Poole?”

“Nee, ek sien nooit ligte nie,” sê Meester Poole nors, roep vir nog ’n drankie, en gaan laat huis toe.

Daardie nag, terwyl hy in sy bed bo gelê het, het 'n klaende wind om die huis begin speel, en hy kon nie aan die slaap raak nie. Hy het opgestaan en oor die kamer geloop na 'n klein kassie in die muur; hy het iets daaruit gehaal wat geklink het, en dit in die bors van sy slaapjas gesteek. Toe het hy na die venster gegaan en uitgekyk oor die kerkwerf.

Het jy al ooit 'n ou koperplaat in 'n kerk gesien met die figuur van 'n persoon in 'n lykdoek daarop? Bo by die kop is dit op 'n eienaardige manier saamgebind. Iets soos dit het uit die grond uitgesteek op 'n plek in die kerkwerf wat John Poole baie goed geken het. Hy het teruggespring in sy bed en daar baie stil bly lê.

Kort daarna het iets baie sag teen die venster gerammel. Met verskriklike teensin het John Poole sy oë daardie kant toe gedraai. Ongelukkig! Tussen hom en die maanlig was die swart silhoeët van daardie eienaardige saamgebinde kop ... Toe was daar 'n figuur in die kamer. Droë grond het op die vloer geritsel. 'n Lae, gekraakte stem het gesê: “Waar is dit?” en voetstappe het heen en weer gegaan — wankelende stappe, soos van iemand wat met moeite loop.

Nou en dan kon dit gesien word hoe dit in hoeke inloer, buk om onder stoele te kyk; uiteindelik kon 'n mens hoor hoe dit aan die kasdeure in die muur vroetel en hulle oopgooi. Daar was 'n gekrap van lang naels op die leë rakke. Die figuur het skielik omgedraai, vir 'n oomblik langs die bed gestaan, sy arms opgelig, en met 'n hees geskreeu uitgeroep: "Jy het dit!"

Op hierdie punt het Sy Koninklike Hoogheid Prins Mamilius (wat, dink ek, die verhaal heelwat korter sou gemaak het as dit), homself met 'n harde gil op die jongste van die hofdames gegooi, wat met 'n ewe skril geskreeu geantwoord het.

Hy is dadelik deur Haar Majesteit Koningin Hermione beetgekry, wat, terwyl sy haar neiging om te lag onderdruk het, hom flink geskud het. Baie rooi in die gesig, en geneig om te huil, was hy op die punt om bed toe gestuur te word; maar op voorspraak van sy slagoffer, wat intussen van die skok herstel het, is hy uiteindelik toegelaat om te bly tot sy gewone slapyd. Teen daardie tyd het hy ook genoeg herstel om, toe hy die geselskap goeienag sê, te verklaar dat hy nog 'n ander storie ken wat wel drie keer so verskriklik is soos dié een — en dat hy dit sou vertel by die eerste geleentheid wat hom voordoen.

THINK

DIGITAL ACADEMY